

Mogens Camres tale ved demonstrationen mod Barsebäck

Taler

Mogens Camre
Folketingsmedlem for
Socialdemokratiet

Dato

3. december 1976

Sted

Rådhuspladsen, København

Omstændigheder

Denne tale er indhentet efter aftale med Organisationen til Oplysning om Atomkraft.

Det var ikke mindst forventninger om stop for a-kraftudbygningen, der i september bragte en ny regering til magten i Sverige.

I dag kan både det svenske folk og vi danskere se, at der var tale om tomme valgløfter, når Centerpartiet påstod at være imod a-kraft.

Netop i disse dage lades reaktor nr. 2 op på Barsebäck-atomkraftværket, mindre end 25 km fra denne rådhusplads.

I Nordens tættest befolkede region har Sverige siden sommeren 1975 haft en reaktor i gang på Barsebäck og nu altså snart nr. 2.

Der bor 2,5 mio. mennesker indenfor en radius af 40 km fra Barsebäck – størstedelen i Danmark, som ikke har haft noget at sige, da de svenske beslutninger om dette værk blev taget.

At placere et a-kraftværk i sådan nærhed af 2,5 mio. mennesker er i sig selv oprørende. Det er i strid med alle normer for befolkningstæthed nær et a-kraftværk. Alene trafikulykkerne ved en evakuering i tilfælde af en større ulykke på Barsebäck ville få et omfang, som virker skræmmende.

Svensk a-kraftudbygning fortsætter, selvom en lang række faktorer peger imod anvendelsen af a-kraften. De nyeste beregninger over følgerne af den såkaldt "værst tænkelige-ulykke" på en atomreaktor, viser langt mere dystre udsigter, end man før har antaget.

Der foreligger meget alvorlige udsigter for den ændring af de biologiske forhold i Øresund, som udslip af det varme kølevand giver anledning til. Øresund er i forvejen hårdt belastet af spildevandsudledning, og når temperaturen oveni dette øges, kan det give uhyggelige vækstmuligheder for mikroorganismer og dermed igangsætte en nærmest epidemisk spredning af fiskesygdomme i de indre danske farvande. Disse biologiske følger har altså ikke noget at gøre med en ulykke, men er virkninger af normal drift.

De radioaktive stoffers spredning ved en reaktornedsmeltning, der betegnes som den værst tænkelige ulykke, anses idag som langt mere vidtrækkende og langt mere dødbringende end før, og verden over står atomkraftværker stille med henblik på udbygning af sikkerhedsudstyr og med henblik på reparationer, der skal forebygge ulykker. Man har kørt i blinde – og den stadige erkendelse af nye farer viser, at man fortsat kører i blinde. Vi ved ikke nok om følgerne af en større ulykke på Barsebäck, men vi ved nok til at fastslå, at et atomkraftværk aldrig burde være bygget på dette sted.

Hertil kommer den fare, som hverken en anden placering eller bedre sikkerhedsforanstaltninger kan afhjælpe, nemlig faren nu og ind i fremtiden fra opbevaringen i lang tid af det højaktive affald.

Der findes ingen betryggende løsninger på dette problem – uanset hvad Risø siger – og der er idag intet, der tyder på, at betryggende løsninger vil blive fundet.

Jeg tror, at vi har behov for at se den usikkerhed og utryghed, som a-kraften lægger over vores tilværelse, som en tyngende pris for en olieafhængighed – en pris, som består i belastning af et samfunds psykiske velfærd.

Vi lever i en teknisk udvikling, som mange af os er utrygge ved – ikke fordi vi forsager teknikken, men fordi vi alt for ofte ser den udnyttet forkert – i et vækstrace, som er i strid med en global, menneskelig lighedspolitik og i strid med de muligheder, som de naturgivne ressourcer rummer.

A-kraften forstærker og uddyber denne vækstkrise.

Vi har her i Danmark heldigvis indtil videre besindet os og stillet a-kraftplanerne i bero. Vi arbejder nu med en energiplan, som alene i de nærmeste 10 år indeholder merinvesteringer på 22 mia. kr. i faste 1975-priser til isolering,

procesbesparelser, traditionelle kraft-varmeværker, naturgas, solenergi, vindenergi og andre vedvarende energiformer.

Den danske befolknings flertal står klart bag a-kraftstoppet – det er det danske folks flertal, der har fremtvunget dette stop.

Men Sverige kører videre – efter at den svenske befolkning er blevet fuppet med en valgkamps tomme løfter.

Vi danskere har med god grund set op til Sverige, som på mange områder i sin sociale og kulturelle udvikling har været foran os.

Under verdenskrigen så man over på lyset fra Skånekyster byer; nogle søgte sikkerheden på den anden side sundet på flugt fra nazisterne.

Idag ser vi med bekymring og frygt over på Barsebäck.

Og vi ser også med forundring – forundring over, at dette rige højtudviklede land virkelig tænker så kort, at det gennemfører en a-kraftudbygning, som det svenske folk er imod, og som det danske folk er imod.

Men vi tror også, at det svenske folks flertal vil sejre, og vi vil gøre, hvad vi kan for at hjælpe det.

Derfor siger vi idag, så stærkt vi kan, til svenskerne:

STOP BARSEBÄCK.

Kilde

Manuskript tilsendt fra taler

Kildetype

Digitalt manuskript

Tags

Demonstrationstale

Relateret

1. juli 1998

1. juli 1998

URI

<https://www.dansketaler.dk/tale/mogens-camres-tale-ved-demonstrationen-mod-barseback>